

Årsregnskap 2016

Sarpsborg kommune

Innhold

Regnskapsskjema 1A – Driftsregnskapet.....	5
Regnskapsskjema 1B – Fordeling til drift.....	6
Regnskapsskjema 2A – Investeringsregnskapet.....	8
Regnskapsskjema 2B – Investering.....	9
Hovedoversikt – Balanseregnskapet	14
Økonomisk oversikt – driftsregnskapet.....	15
Økonomisk oversikt – investeringsregnskapet.....	16
Note 1 – Endring i arbeidskapital	17
Note 2 – Pensjonsforpliktelser	18
Note 3 - Kommunens garantiforpliktelser.....	21
Note 4 – Fordringer og gjeld til kommunale foretak m.m.....	22
Note 5.1 – Aksjer og andeler	23
Note 5.2 - Endringer aksjer og andeler.....	24
Note 6.1 Avsetninger og bruk av avsetninger	24
Note 6.2 Avsetning til og bruk av fond.....	25
Note 7 – Kapitalkonto.....	27
Øvrige noter i henhold til god kommunal regnskapsskikk (KRS 6).....	28
Note 8 (KRS) – Regnskapsprinsipper og vurderingsregler.....	28
Note 9 (KRS) – Politisk og administrativ organisering m.m.....	31
Note 10 (KRS) – Vesentlige poster.....	33
Note 11 (KRS) – Spesifikasjon av vesentlige transaksjoner.....	34
Note 12 (KRS) – Anleggsmidler.....	34
Note 13 (KRS) – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler.....	36
Note 14 (KRS) Del 1 - Gjeldsforpliktelser - Investeringslån.....	36
Note 14 (KRS) Del 2 – Gjeldsforpliktelser – Formidlingslån.....	37
Note 14 (KRS) Del 3 – Gjeldsforpliktelser – Rentebytteavtaler.....	37
Note 14 (KRS) Del 4 – Beregning av minste tillatte avdrag	38
Note 15 (KRS) – Rentesikring.....	39
Note 16 (KRS) – Vesentlige forpliktelser.....	41
Note 17 (KRS) – Beregning av gebyrfinansierte selvkosttjenester.....	41
Note 18 (KRS) – Årsverk, ytelser til ledende personer og godtgjørelse til revisor	42
Note 19 (KRS) – Forhold ved regnskapsårets slutt	43
Note 20 (KRS) – Eksterne gjeldsforpliktelser.....	43

Note 21 – Større investeringsprosjekter 44

Regnskapsskjema 1A – Driftsregnskapet

	Regnskap 2016	Revidert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
Skatt på inntekt og formue	-1 246 489 181	-1 156 000 000	-1 156 000 000	-1 101 806 703
Ordinært rammetilskudd	-1 512 256 121	-1 555 050 000	-1 555 050 000	-1 505 564 338
Skatt på eiendom	-188 311 402	-188 000 000	-188 000 000	-176 626 659
Andre generelle statsilskudd	-96 669 560	-85 410 000	-68 000 000	-59 760 393
Andre direkte eller indirekte skatter	-8 469 502	0	0	-8 444 785
Sum frie disponible inntekter	-3 052 195 766	-2 984 460 000	-2 967 050 000	-2 852 202 878
Renteinntekter og utbytte	-45 152 654	-55 499 995	-44 500 000	-55 791 280
Gevinst finansielle instrumenter	-8 905 373	0	0	-4 291 470
Renteutg., provisjoner, andre finansutg.	139 632 128	146 094 000	149 500 000	138 493 108
Tap finansielle instrumenter	2 050 625	0	0	472 779
Avdrag på lån	157 474 836	157 700 000	159 100 000	158 114 872
Netto finansinntekter/-utgifter	245 099 562	248 294 005	264 100 000	236 998 009
Til ubundne avsetninger	101 841 464	100 111 464	23 520 000	515 876
Til bundne avsetninger	127 688	0	0	48 037
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-75 320 464	-75 320 464	0	-515 876
Bruk av ubundne avsetninger	0	-3 100 000	0	-2 080 000
Bruk av bundne avsetninger	-500 000	0	0	
Netto avsetninger/bruk	26 148 688	21 691 000	23 520 000	-2 031 963
Overført til investeringsregnskap	16 299 995	16 299 995	0	0
Til fordeling drift	-2 764 647 521	-2 698 175 000	-2 679 430 000	-2 617 236 832
Sum fordelt til drift	2 649 954 004	2 698 175 000	2 679 430 000	2 692 557 296
Regnskapsmessig mindreforbruk	114 693 517	0	0	75 320 464

Regnskapsskjema 1B – Fordeling til drift

	Regnskap 2016	Revidert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2015
Til fordeling drift	-2 764 647 521	-2 698 175 000	-2 679 430 000	-2 617 236 832
Rådmannen				
100 Rådmann	5 968 427	7 847 000	8 347 000	7 863 297
Sum rådmannen	5 968 427	7 847 000	8 347 000	7 863 297
Kommuneområde Samfunn				
200 Kommunesjef samfunn	8 451 182	8 227 000	8 252 000	3 271 837
230 Enhet plan og samfunnsutvikling	16 357 704	16 050 000	14 400 000	14 736 000
240 Enhet byggesak landbruk og kart	13 620 412	14 719 000	14 719 000	12 960 000
250 Enhet kultur	72 578 000	72 578 000	71 378 000	71 931 586
Sum kommuneområde Samfunn	111 007 298	111 574 000	108 749 000	102 899 423
Kommuneområde Velferd				
300 Kommunesjef velferd	-27 209 091	-22 607 000	-18 421 000	1 668 340
310 Enhet bolig og omsorg	28 433 000	28 433 000	33 223 000	4 167 000
320 Enhet helse	56 476 531	55 463 000	57 701 000	70 850 000
330 Enhet forebyggende tjenester	54 962 618	56 874 000	56 364 000	52 252 000
340 Enhet kompetansesenter rus og psykisk helse	49 441 233	55 801 000	55 291 000	48 028 516
350 Enhet Kurland og Tingvoll sykehjem	138 008 193	139 078 000	135 878 000	152 772 213
353 Enhet omsorgstjenester Borgen	91 162 258	91 300 000	91 300 000	86 871 000
354 Enhet omsorgstjenester Valaskjold	51 466 000	51 466 000	51 466 000	49 626 000
355 Enhet omsorgstjenester Haugvoll	87 424 075	87 722 000	87 722 000	84 036 743
356 Enhet omsorgstjenester sentrum	97 186 266	91 890 000	91 890 000	122 070 102
357 Enhet omsorgstjenester Tune	76 657 801	80 064 000	80 064 000	76 337 795
358 Enhet kjøkken og kantine	11 004 000	11 004 000	11 004 000	10 164 049
359 Enhet helsehuset Sarpsborg	87 538 598	88 873 000	85 497 000	910 615
360 Enhet boveiledning Tune	77 758 832	78 855 000	78 855 000	75 072 546
361 Enhet boveiledning sentrum	97 518 000	97 518 000	98 118 000	92 278 363
362 Enhet boveiledning Skjeberg	81 928 374	83 568 000	82 968 000	75 369 093
370 Enhet NAV	166 144 822	173 110 000	167 110 000	160 308 775
Sum kommuneområde Velferd	1 225 901 511	1 248 412 000	1 246 030 000	1 162 783 150
Kommuneområde Organisasjon				
400 Kommunesjef organisasjon	4 008 307	4 802 000	4 802 000	1 393 558
410 Enhet HR	47 079 063	49 625 000	49 625 000	51 123 294
420 Enhet kommunikasjon og service	58 355 010	58 355 000	57 705 000	58 692 442
430 Enhet økonomi	16 873 995	17 682 000	17 682 000	17 351 840
440 Enhet kemner	10 241 500	11 302 000	11 302 000	10 670 560
Sum kommuneområde Organisasjon	136 557 875	141 766 000	141 116 000	139 231 694

	Regnskap 2016	Revidert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2015
Kommuneområde Oppvekst				
500 Kommunesjef oppvekst	272 300 941	272 387 000	271 167 000	1 561 829
510 Enhet kompetanse og kvalitet oppvekst	41 358 627	45 925 000	45 925 000	301 159 831
511 Enhet PPT	13 722 000	13 722 000	13 722 000	12 324 687
520 Enhet spesialpedagogiske tiltak	73 355 372	69 952 000	69 952 000	75 305 960
530 Enhet barnevern	107 349 846	103 047 000	99 590 000	97 405 956
540 Enhet Norsksenteret	31 782 064	31 921 000	29 421 000	27 890 875
550 Enhet Alvimhaugen barneskole	11 658 000	11 658 000	11 658 000	12 103 000
551 Enhet Borgen barneskole	18 199 000	18 199 000	18 199 000	17 873 462
552 Enhet Grålum barneskole	23 156 000	23 156 000	23 156 000	23 926 055
553 Enhet Hafslund og Navestad barneskoler	28 283 529	28 435 000	28 435 000	29 868 000
554 Enhet Hafslundsøy barneskole	17 076 176	17 113 000	17 113 000	16 829 577
555 Enhet Hannestad barneskole	18 689 220	18 852 000	18 852 000	18 977 758
556 Enhet Hornnes og Ullerøy barneskoler	21 021 000	21 021 000	21 021 000	20 316 244
557 Enhet Jelsnes barneskole	8 996 000	8 996 000	8 996 000	8 333 683
558 Enhet Kurland barneskole	27 538 896	27 626 000	27 626 000	27 831 136
559 Enhet Lande barneskole	29 873 000	29 873 000	29 873 000	31 138 725
560 Enhet Sandesundsveien barneskole	23 242 750	24 804 000	24 804 000	24 044 688
561 Enhet Lindlund barneskole	23 802 000	23 802 000	23 802 000	24 023 003
570 Enhet Sandbakken barne- og ungdomsskole	38 416 801	38 621 000	38 621 000	40 738 058
571 Enhet Varteig barne- og ungdomsskole	29 766 461	30 556 000	30 556 000	30 209 000
580 Enhet Grålum ungdomsskole	24 202 990	24 701 000	24 701 000	25 791 498
581 Enhet Hafslund ungdomsskole	24 711 175	24 727 000	24 727 000	24 657 000
582 Enhet Kruseløkka ungdomsskole	35 874 448	35 935 000	35 935 000	36 314 970
583 Enhet Tindlund ungdomsskole	22 082 835	22 114 000	22 114 000	21 698 000
590 Enhet Fossen barnehager	24 370 220	24 438 000	25 341 000	25 763 658
592 Enhet barnehager Skjeberg	7 645 775	7 887 000	7 887 000	16 565 693
593 Enhet Glomma barnehager	22 753 870	23 007 000	23 007 000	17 183 892
594 Enhet Raet barnehager	17 518 127	17 558 000	17 875 000	15 689 394
Sum kommuneområde Oppvekst	1 038 747 123	1 040 033 000	1 034 076 000	1 025 525 631
Kommuneområde Teknisk				
600 Kommunesjef teknisk	4 377 534	5 603 000	5 603 000	2 519 286
630 Enhet eiendom	183 773 465	185 779 000	179 853 000	177 172 356
640 Enhet kommunalteknikk	-19 055 578	-16 323 000	-15 703 000	11 524 140
660 Enhet Sarpsborg brannvesen	32 162 291	33 559 000	33 559 000	0
Sum kommuneområde Teknisk	201 257 712	208 618 000	203 312 000	191 215 782
Regnskapstekniske ansvar				
Sum regnskapstekniske ansvar	-69 485 942	-60 075 000	-62 200 000	-87 602 609
Sum fordelt til drift	2 649 954 004	2 698 175 000	2 679 430 000	2 541 916 368
Regnskapsmessig mindreforbruk	-114 693 517	0	0	-75 320 464

Regnskapsskjema 2A – Investeringsregnskapet

	Note	Regnskap 2016	Revidert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
Investeringer i anleggsmidler		311 824 841	527 165 607	411 750 000	651 958 265
Utlån og forskuttering		167 236 127	175 513 240	150 000 000	159 308 018
Avdrag på lån		280 075 353	285 776 082	55 000 000	499 579 844
Kjøp av aksjer og andeler	5	10 120 730	10 200 000	10 200 000	8 186 349
Avsetninger	6	11 541 358	18 555 821	0	0
Årets finansieringsbehov		780 798 409	1 017 210 750	626 950 000	1 319 032 476
Finansiert slik:					
Bruk av lånemidler		547 412 370	783 848 747	452 950 000	1 000 778 292
Inntekter fra salg av anleggsmidler		45 632 378	52 375 533	42 600 000	82 522 344
Kompensasjon for merverdiavgift		38 465 108	48 050 000	50 000 000	88 200 751
Tilskudd til investeringer		17 042 164	11 776 787	2 600 000	41 146 961
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner		82 128 675	69 841 875	68 600 000	72 032 580
Andre inntekter		766 058	0	0	1 954 850
Sum øksternt finansiering		731 446 753	965 892 942	616 750 000	1 286 635 778
Overført fra driftsregnskapet		16 363 895	16 299 995	0	0
Bruk av avsetninger	6	32 987 761	35 017 813	10 200 000	32 396 698
Sum finansiering		780 798 409	1 017 210 750	626 950 000	1 319 032 476
Udekket/udisponert		0	0	0	0

Regnskapsskjema 2B - Investering

	Investerings- utgift 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Revidert budsjett 2016
Kommuneområde samfunn			
Kultur			
Nytt friidrettsanlegg Kalnes	163 239	-	4 210 842
Skateanlegg	106 421	-	458 316
Sarpsborg stadion - diverse utbedringer	152 320	-	152 320
Skulptur "Olavssøylen"	1 170 237	-	615 724
Sarpsborg scene- helhetlig plan fase 1	3 252 041	-	9 100 000
Sarpsborg scene underetasje	2 024 275	-	2 568 668
Kunstisbanen, oppgradering av baneanlegg	1 455 498	-	2 988 175
Sandbakken idrettsarena	1 765 418	-	1 942 986
Tilpasninger idrettsbygg	373 852	1 000 000	500 000
Kulturskole/bibliotek	96 401	-	568 015
Robert Normann skulptur	513 578	-	500 000
Sarpsborg sentrum - Orienteringskart	176 250	-	177 000
Kirken			
Kirkegårdskapasitet, utredning	-244 871	-	-244 871
Brannsikring øl-anlegg	24 433	-	683 000
Opparbeidelse av gravlund Hafslund	19 250 380	20 000 000	30 061 245
Rehabilitering av orgel Sarpsborg kirke	3 166 743	-	3 965 127
Restaurering av grøntarealer og kulturminner	-	150 000	150 000
Maskiner og utstyr	336 900	500 000	500 000
Kartlegging av utbedringsbehov kirkebygg	-	500 000	500 000
Plan og samfunnsutvikling			
Kommunedelplan ny bru over Sarpsfossen	171 537	-	1 196 001
Felles kommuneplan for vei og jernbane	-	-	3 500 000
Vannmiljø	-	-	500 000
Hovedveinett for sykkel	65 160	-	751 090
Planmidler tverrforbindelse fv.109 og Alvim	884 693	400 000	3 169 758
Planmidler Vingulmorkveien- Torbekk	130 135	1 200 000	4 075 520
Felles regional parkeringspolitikk (belønningsmidler)	170 171	600 000	1 337 773
Tiltaksplan Tunevannet og Isesjø	718 373	2 000 000	3 149 366
Reguleringsplan veiløsning Grålum	-	500 000	500 000
Kommunedelplan Sannesund - Greåker	-	300 000	300 000
Kommuneområde velferd			
Omsorgstjenester			
Velferdsteknologi	1 946 797	2 000 000	2 000 000
Nødstrøm sykehjem	20 091	-	830 923
Gamle Haugvoll - rivning/rehabilitering	2 818 472	5 000 000	5 642 573
Rehabilitering og oppgradering av Sarpsborg sykehus	25 932 683	44 000 000	30 634 358
Rehabilitering av deler av sidefløy Sarpsborg helsehus til fysio- og ergoterapi	533 851	5 000 000	4 636 586
Behandlingshjelpemidler- Sarpsborg helsehus	1 777 452	-	8 400 000
Inventar og utstyr	2 318 503	3 000 000	3 000 000
Sykesignalanlegg sykehjem/bofellesskap	9 864 041	8 500 000	8 500 000
Bolig og omsorg			
Radonutbedring	628 026	-	730 019
Infrastruktur Bodalsjordet	4 249 449	5 000 000	7 776 837
Modulbaserte boliger (permanente)	1 330 878	7 000 000	10 933 706
Bodalsjordet (12 leiligheter)	735 687	25 000 000	6 515 720
BH- Diverse planleggings- og reguleringsarbeid	15 694	-	884 085
Boligsosial handlingsplan	14 088 999	13 000 000	13 000 000
Boveiledning			
Utbygging Lunstikka	68 496	1 000 000	1 376 413
12 boliger i bofellesskap Værn	1 177 391	10 000 000	3 130 887

	Investerings- utgift 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Revidert budsjett 2016
Kommuneområde organisasjon			
Kommunikasjon og service			
Kommunedelplan kommunikasjon	663 536	700 000	2 636 748
Kommunedelplan kommunikasjon- skilt og profilering	782	100 000	100 000
Fiberlinjer og tilhørende utstyr	927 691	850 000	850 000
Fiberlinje og tilhørende utstyr Hafslundsøy	431 813	250 000	250 000
Fiberlinje Sandbakken -Skjeberg	-	100 000	100 000
Sentrale IKT-løsninger	911 509	1 000 000	1 000 000
Lisenser fellessystemer	499 569	500 000	500 000
Audiovisuelt utstyr	121 585	100 000	100 000
Elektroniske skjemaer	74 526	100 000	100 000
Videreutvikling Sarpsborg.com	54 863	400 000	400 000
Videreutvikling sak og arkivsystem	226 579	100 000	100 000
Videreutvikling byggesaksarkiv	557 232	700 000	700 000
Videreutvikle intranett og søkeløsning	519 635	400 000	400 000
Fjernarkiv	285 243	800 000	800 000
HR			
Videreutvikling av elektroniske personalsystemer	-	-	1 353 737
Økonomi			
Nye felles fagsystemer (Lønn/økonomi moduler)	215 533	500 000	500 000
Kommuneområde oppvekst			
Grunnskole, SFO og grunnskoleopplæring for voksne			
Ny sentrumsskole, Sandesundveien	20 278 912	2 000 000	21 619 170
Handlingsprogram IKT skoler og barnehager 2013-2016	3 673 012	3 500 000	3 733 948
Kapasitetstiltak skole	1 120 110	2 300 000	2 300 000
Nye lokaler Avdeling studio	458 766	4 000 000	4 000 000
Utrede gymkapasitet Hafslund barne og ungdomsskole	145 682	500 000	500 000
Utredning og utbedring av arbeidsplasser ved skolene	219 667	5 000 000	500 000
Kunstgressflate Alvim	102 008	-	-
Nærmiljøanlegg Hannestad skole	504 875	-	-
Ballflate asfalt Alvimhaugen barneskole (inv)	165 728	-	-
Barnehage			
Lekeapparater barnehager	528 756	-	699 142
Nye Tindlund barnehage	203 629	-	729 666
Rehabilitering av barnehager	481 554	3 000 000	4 604 366
Ny permanent barnehage -Sandbakken	90 931	-	-101 754
Ny Hafslundsøy barnehage	1 571 053	-	2 409 732
Ny barnehage sentrum	15 839 827	38 000 000	50 140 648
Ny barnehage Skjeberg	1 308 983	-	672 848
Endringer - Fritznerbakken bhg	157 166	-	-
IKT-satsing	508 125	-	-
Barnevern			
Etablering av familiesenter	2 676 622	-	2 789 598
Kommuneområde teknisk			
Park			
Kulås, opprustning av toaletter	1 521 382	1 500 000	1 494 120
Brygge og turvei Glengshølen	3 826 462	-	3 928 751
1000-års stien/opprustning innfartsårer	1 178 111	-	1 271 370
Kulås, vannskulptur	1 299 238	-	1 757 465
Kulås Amfi	954 932	1 000 000	1 383 057
Kunstparker på St. Maries plass (Gave)	2 211 751	-	1 959 375
Opprustning parker og plasser	1 615 977	1 500 000	1 500 000
Joggesti og idrettspark i Kulås	654 500	-	1 200 000

	Investerings- utgift 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Revidert budsjett 2016
Vann			
Uforutsette prosjekter vann	1 228 708	1 000 000	1 000 000
Vannledningsnett			
Vannforsyning til Nøs, innenfor tomtegrense	-	-	487 065
Vannledning Øvre Lande/Bakkeli	163 239	-	-214 323
Vannledning Sindingsvei	240 024	-	912 181
Vannledning Guslund - Høk- Døle	1 701 951	-	2 852 073
Vannledning Ingerøy-Røsneskilen (Halden)	50 227	-	2 000 000
Vannledning Tarris - Huken	3 206 002	-	3 259 442
Vannledning Furuholmen - Varteigveien	203 330	2 000 000	47 384
Vannledning ny gangbru Hafslundsøy - Opsund	100 455	2 500 000	2 777 121
Vannledning Surfelling	947 259	750 000	750 000
Vannledning Brunnsby - Bøkrysset	160 092	-	2 084 440
Vannledning Bøkrysset - Brenneveien	47 530	-	76 656
Vannledning Varteigveien - Kinndalveien	59 070	1 700 000	96 059
Vannledning Baterød- Elvestad (Nipa)	1 476 889	11 000 000	1 788 621
Vannledning Elvestad- Isefoss (Nipa)	418 164	-	965 856
Vannledning Klavestadhaugen (separering)	4 746 733	8 000 000	1 844 108
Vannledning Klavestadhaugen-Sandbakken (separering)	2 889	-	-
Sanering Olsokveien	213 174	4 000 000	1 000 000
Separering Ringgt/Krusesgt/Tordensgt/Dovregata	48 891	-	-
Vannledning rv.109	50 227	200 000	400 000
Vannledning Pellygata	1 363	-	-
Vannledning Høk-Døle	72 241	-	-
Vanddel separering St.Mariesgate,Sverdruppsgate-Voldgata	73 366	-	-
Tekniske installasjoner vann			
Trykkforsterker Gaupefaret, ombygging av ventilkommer Grålum	125 199	-	188 982
Oppgradering trykkforsterkere Opstadveien	-	1 000 000	1 000 000
Nytt vannverk lsesjø/kapasitetsøkning Baterød	481 142	-	-
Avløp			
Uforutsette prosjekter avløp	936 783	1 000 000	1 000 000
Avløpsnett			
Avløpsledning til Nøs, innenfor tomtegrense	-	-	-606 075
Separering Øvre Lande/Bakkeli	232 000	-	2 830 971
Utløpsledning Sannesund	139 131	-	1 663 727
Ny ledning Tarris -Huken	2 532 515	-	3 140 691
Sindings vei separering	975 820	-	363 508
Avløpsledning Nylandsveien	1 229 609	-	1 229 469
Avløpsledning Grålum- Brevikbekken	174 361	-	2 379 827
Avløpsledning Baneveien - Nordbergveien	62 784	-	2 000 000
Avløpsledning ny Gangbru Hafslundsøy- Opsund	100 455	2 500 000	2 917 941
Avløpsledning Surfelling	1 253 204	750 000	750 000
Avløpsledning Hannestad- Brevikbekken (fv.109)	191 614	-	59 943
Avløpsledning Bryggeriet- Elvestad (Nipa)	824 503	7 000 000	1 895 043
Avløpsledning Bryggeriet-Elvestad e.2 (Nipa)	523 597	-	1 838 656
Avløpsledning Elvestad- Isefoss (Nipa)	798 651	-	965 856
Avløpsledning Tunejordet Vest	1 105 117	7 000 000	1 000 000
Sanering Olsokveien	366 087	4 000 000	1 000 000
Separering Ringgt/Krusesgt/Tordensgt/Dovregata	56 882	-	-
Avløpsledning Klavestadhaugen (separering)	4 791 437	5 000 000	1 336 932
Avløpsledning Klavestadhaugen-Sandbakken (separering)	9 820	-	-
Avløpsledning rv.109	50 227	200 000	400 000
Separering St.Mariesgate,Sverdruppsgate-Voldgata	13 900	-	-
Tekniske installasjoner avløp			
Forprosjekt stasjonsbyen avløp KP 415	490 122	-	902 731
Oppgradering avløpspumpestasjoner	1 899 081	-	2 124 072
KP 018 Torsbekkdalen	4 765 028	-	6 431 155
Oppgradering av Alvim renseanlegg	736 303	-	-2 112 894
Oppgradering avløpspumpestasjoner inkl. gamle Alvim RA	-	-	3 647 415
Pumpestasjon Elvestad (Nipa)	200 909	4 000 000	476 256
Oppgradering avløpspumpestasjoner	2 388 954	3 000 000	3 000 000

	Investerings- utgift 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Revidert budsjett 2016
Avløp spredt bebyggelse			
Trykkavløp Guslund - Høk inkl. pumpestasjon	4 847 036	-	3 537 097
Trykkavløp Rønneld	540 421	-	1 104 190
Lundeveien-Moene (inkl. vann)	87 583	1 000 000	71 073
Brunsbys- Bøkrysset	151 304	-	3 320 170
Bøkrysset - Brønneveien	67 350	-	79 256
Furuholmen - Varteigveien	700 030	3 500 000	34 671
Varteigveien - Kinndalsveien	69 902	2 600 000	105 005
Avfallsbehandling			
Nedgravde containere for avfall i sentrum	-	-	194 986
Ombygging hjullastergarasje	-	-	123 173
Utvidelse av mottak for farlig avfall	16 778	-	1 176 691
Nedgravde løsninger for avfall	-	2 000 000	2 000 000
Innsamling av hageavfall (beholdere)	-	500 000	500 000
Samferdsel			
Ellipser Sarpsborg torg	2 341	-	2 567
Oppgradering av veilys private veier	150 819	-	1 343 974
Rehabilitering av p-plasser/p-automater	371 554	-	2 106 507
Gågate redusert konsept	1 164 171	-	-1 742 247
Opsund bru gang og sykkelvei	11 079 859	14 500 000	19 872 223
Gang, sykkel og kollektiv sentrum - inkl. Pellygata	1 521 888	-	2 175 727
Gang og sykkelvei rute 3 sentrum	21 000	-	292 178
Boligsoneparkering plasser og automater	49 390	-	1 730 077
Universell utforming av bysentrum	563 146	1 100 000	209 305
Gang og sykkelveier inkl. gateløys (Sykkelbyen Nedre Glomma)	206 331	500 000	927 909
Skjebergbekken bru	531 115	4 000 000	4 000 000
Oppgradering av kommunale veier	13 934 184	13 900 000	13 900 000
Oppgradering St.Mariesgate,Sverdrupsgate-Volldgata	91 708	-	-
Oppgradering Bjerkeveien	2 666 371	2 600 000	2 600 000
Oppgradering Ringgt/Krusesgt./Tordensgt/Dovregata	4 947	-	-
Universell utforming av bussholdeplasser	1 002 341	900 000	900 000
Gateløys tiltak og dataprogram	1 167 846	5 300 000	5 300 000
Veidel av hovedplan vann og avløp	3 265 021	4 000 000	4 000 000
Trafikksikkerhetstiltak (trygge skoleveier/fartsbegrensende tiltak)	5 882 214	5 000 000	5 000 000
Brannvesenet			
Nytt øvingsområde brannvesen	-	-	324 890
Verksted og transport			
Biler og maskiner, vann og avløp	2 528 561	4 200 000	4 200 000
Biler og maskiner vei/grønt	3 306 037	3 200 000	3 200 000
Biler maskiner og annet teknisk utstyr verksted/transport/vaskeri	6 159 655	6 000 000	6 000 000
Biler og maskiner renovasjon	1 955 000	3 500 000	3 500 000
Salg av biler og maskiner	62 000	-	-
Eiendom			
Oppgradering av administrasjonsbygg	1 086 996	-	2 254 170
Nytt nødstrømaggregat Sarpsborg Rådhus	736 935	-	523 646
Oppgradering av låssystemer	177 699	-	318 035
Kjøling Borgen sykehjem og SD-anlegg	227 344	-	-117 455
Borgen skole, etterisolere	194 119	-	1 000 000
Nytt kjøleanlegg Tingvoll sykehjem	37 362	-	37 362
Tingvoll sykehjem, SD (sentralt driftsstyring) anlegg	893 539	-	698 553
Ventilasjon Varteig Gymsal	790 383	-	2 000 000
Ventilasjon Lande Skole, kjøkken og SD-anlegg	501 755	-	600 000
Hafslundøy skole, SD-anlegg	648 376	-	700 000
Fritznerbakken barnehage varmpumpe	-	1 000 000	1 000 000
Hafslund skoler varmpumpe	52 250	2 200 000	2 200 000
Fyrrøm Kurland skole	662 173	1 000 000	1 000 000
Valaskold barnehage SD-anlegg og ventilasjon	1 898 418	2 000 000	2 000 000

	Investerings- utgift 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Revidert budsjett 2016
Heiser	6 094	1 500 000	540 243
Forskriftskrav (Brann, legionella m.m)	586 784	1 000 000	1 000 000
Universell utforming kom. bygg	873 206	1 000 000	1 000 000
Kjøp av Tune administrasjonsbygg	1 240 696	-	1 510 000
Overtagelse av eiendommer fra Borregaard	483 908	-	180 743
Kjøp av eiendom BNE	111 710	-	1 265 664
Opparbeidelse næring- og boligfelt Kløvningsten	1 309 084	6 000 000	3 563 923
Opparbeidelse tomter Brusemyrveien	50 926	-	454 488
Salgsinntekter Brusemyrveien	106 481	-	-
Regulering og opparbeidelse Tune senter II	-	9 000 000	10 219 293
Arkivdepot for IKA Østfold ved Skjeberg administrasjonsbygg	48 486	-	394 895
Overtakelse av Ungdomshallen	415 032	-	1 219 160
Vant i Sparta amfi og ungdomshallen	4 383 549	-	4 500 000
Regulering boligfelt Maugesten	-	-	500 000
Regulering / utvikling Yvenåsen	236 976	3 000 000	3 840 983
Salgsinntekter Kampenes/Holteskogen	101 838	-	-
Salgsinntekter Kløvningsten	80 000	-	-
Salg av kommunal eiendom	921 084	-	-
Strategisk oppkjøp og utvikling av eiendom	6 316 626	10 000 000	5 500 000
Utvikling av Kvartal 261	151 241	-	1 000 000
Flytting av travpark og utvikling av boligområde på Kala	-	-	1 500 000
Regulering og prosjektering av boligområde og næringspark Kløvningsten (B4, N4-N6)	8 353	-	2 000 000
Kjøp av Greåkerveien 85 AS	5 658 025	-	5 700 000
Lysløype- makebyte (kjøp gnr 2061 bnr 6)	-	-	2 300 000
Kjøp av tomt Rudskogen	1 774 881	4 600 000	3 871 444
Sum investeringer i anleggsmidler	311 824 840	411 750 000	527 165 607

Hovedoversikt – Balanseregnskapet

	Note	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Eiendeler		10 553 451 200	10 315 363 139
Anleggsmidler		9 385 754 099	9 127 982 387
Faste eiendommer og anlegg	12	4 338 958 599	4 283 659 074
Utstyr, maskiner og transportmidler	12	276 788 805	271 790 566
Utlån		750 144 571	659 444 639
Aksjer og andeler	5	136 214 872	126 164 487
Pensjonsmidler	2	3 883 647 252	3 786 923 621
Omløpsmidler		1 167 697 101	1 187 380 752
Kortsiktige fordringer		230 277 240	243 742 020
Premieavik	2	235 861 284	243 839 488
Aksjer og andeler	13	345 130 819	279 660 225
Sertifikater	13		0
Obligasjoner	13		0
Kasse, postgiro og bankinnskudd		356 427 759	420 139 018
Egenkapital		1 040 631 546	989 732 308
Disposisjonsfond	6	194 618 446	128 449 794
Bundne driftsfond	6	79 754 187	81 587 867
Ubundne investeringsfond	6	36 905 061	51 091 437
Bundne investeringsfond	6	2 610 401	8 589 546
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift ¹⁾		15 598 469	15 598 469
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Investering ¹⁾		-7 449 345	-7 449 345
Regnskapsmessig mindreforbruk		114 693 517	75 320 464
Kapitalkonto	7	603 900 810	636 544 076
Gjeld		9 512 819 653	9 325 630 831
Langsiktig gjeld		8 997 602 366	8 801 649 759
Pensjonsforpliktelse	2	4 887 035 356	4 706 482 560
Ihendehaverobligasjonslån	14	1 145 599 000	1 145 599 000
Sertifikatlån	14	1 359 220 000	1 356 270 000
Andre lån	14	1 605 748 010	1 593 298 199
Kortsiktig gjeld		515 217 287	523 981 072
Annen kortsiktig gjeld		509 176 402	512 890 825
Premieavik	2	6 040 885	11 090 247
Sum egenkapital og gjeld		10 553 451 200	10 315 363 139
Memoriakonti		216 726 144	310 211 447
Ubrukte lånemidler		215 749 077	310 211 447
Andre memoriakonti		977 067	0
Motkonto for memoriakontiene		-216 726 144	-310 211 447

¹⁾ AK = Arbeidskapital

Økonomisk oversikt – driftsregnskapet

	Regnskap 2016	Revidert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	124 488 119	122 118 000	122 309 000	119 291 447
Andre salgs- og leieinntekter	338 525 713	318 880 000	318 445 000	326 785 326
Overføringer med krav til motytelse	407 090 326	304 713 300	290 056 300	407 283 728
Rammetilskudd	1 512 256 121	1 555 050 000	1 555 050 000	1 505 951 838
Andre statlige overføringer	113 136 262	97 822 000	78 955 000	73 506 788
Andre overføringer	6 214 979	1 918 000	1 918 000	4 349 448
Skatt på inntekt og formue	1 246 489 181	1 156 000 000	1 156 000 000	1 101 806 703
Eiendomsskatt	188 311 402	188 000 000	188 000 000	176 626 658
Andre direkte og indirekte skatter	8 469 502	0	0	8 444 785
Sum driftsinntekter	3 944 981 605	3 744 501 300	3 710 733 300	3 724 046 721
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	1 958 914 672	1 931 203 500	1 898 378 500	1 877 164 037
Sosiale utgifter	527 522 034	551 896 000	544 107 000	511 900 325
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	453 414 112	409 664 500	413 152 500	434 108 534
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	464 646 166	454 403 800	447 119 800	440 882 928
Overføringer	228 873 301	186 967 000	184 961 000	211 884 915
Avskrivninger	195 282 706	197 000 000	197 000 000	177 294 197
Fordelte utgifter	-52 543 327	-44 156 000	44 156 000	39 762 928
Sum driftsutgifter	3 776 109 664	3 686 978 800	3 640 562 800	3 613 472 008
Brutto driftsresultat	168 871 941	57 522 500	70 170 500	110 574 713
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	46 902 534	55 499 995	44 500 000	57 219 621
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	8 955 373	0	0	4 291 470
Mottatte avdrag på utlån	1 437 096	1 000 000	1 000 000	1 340 599
Sum eksterne finansinntekter	57 295 003	56 499 995	45 500 000	62 851 690
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	139 660 635	146 094 000	149 500 000	138 531 422
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	2 050 625	0	0	472 779
Avdrag på lån	157 474 836	157 700 000	159 100 000	158 114 872
Utlån	910 752	900 000	900 000	693 991
Sum eksterne finansutgifter	300 096 849	304 694 000	309 500 000	297 813 064
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-242 801 845	-248 194 005	-264 000 000	-234 961 374
Motpost avskrivninger	195 282 706	197 000 000	197 000 000	177 294 197
Netto driftsresultat	121 352 802	6 328 495	3 170 500	52 907 536
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	75 320 464	75 320 464	0	515 876
Bruk av disposisjonsfond	35 355 471	20 458 000	12 545 000	28 655 715
Bruk av bundne fond	32 964 637	16 160 500	7 960 500	29 018 098
Sum bruk av avsetninger	143 640 572	111 938 964	20 505 500	58 189 689
Overført til investeringsregnskapet	16 363 895	16 299 995	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	102 805 005	100 211 464	23 620 000	1 655 059
Avsatt til bundne fond	31 130 957	1 756 000	56 000	34 121 702
Sum avsetninger	150 299 856	118 267 459	23 676 000	35 776 761
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	114 693 517	0	0	75 320 464

Økonomisk oversikt – investeringsregnskapet

	Regnskap 2016	Revidert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	45 217 382	51 960 537	42 600 000	82 442 344
Andre salgsinntekter	766 058	0	0	1 954 850
Overføringer med krav til motytelse	6 849 183	14 841 875	13 600 000	11 309 649
Kompensasjon for merverdiavgift	38 465 108	48 050 000	50 000 000	88 200 751
Statlige overføringer	9 678 164	11 126 787	2 600 000	39 902 578
Andre overføringer	7 364 000	650 000	0	1 244 383
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0
Sum inntekter	108 339 894	126 629 199	108 800 000	225 054 555
Utgifter				
Lønnsutgifter	1 563 041	4 444 293	831 000	3 050 962
Sosiale utgifter	505 106	0	0	958 388
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	246 966 278	437 606 813	340 269 000	552 136 486
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	433 685	0	0	193 040
Overføringer	61 278 931	85 114 501	70 650 000	92 184 791
Renteutgifter og omkostninger	1 077 800	0	0	3 434 597
Fordeelte utgifter	0	0	0	0
Sum utgifter	311 824 841	527 165 607	411 750 000	651 958 265
Finansstransaksjoner				
Avdrag på lån	280 075 353	285 776 082	55 000 000	499 579 844
Utlån	167 236 127	175 513 240	150 000 000	159 308 018
Kjøp av aksjer og andeler	10 120 730	10 200 000	10 200 000	8 186 349
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	11 541 358	18 555 821	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	468 973 569	490 045 143	215 200 000	667 074 211
Finansieringsbehov	672 458 515	890 581 551	518 150 000	1 093 977 921
Dekket slik:				
Bruk av lån	547 412 370	783 848 747	452 950 000	1 000 778 292
Salg av aksjer og andeler	414 996	414 996	0	80 000
Mottatte avdrag på utlån	75 279 492	55 000 000	55 000 000	60 722 932
Overført fra driftsbudsjettet	16 363 895	16 299 995	0	0
Bruk av disposisjonsfond	1 280 882	616 341	0	213 786
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	25 727 734	32 354 963	10 200 000	29 229 421
Bruk av bundne investeringsfond	5 979 145	2 046 509	0	2 953 491
Sum finansiering	672 458 515	890 581 551	518 150 000	1 093 977 921
Udekket/udisponert	0	0	0	0

Note 1 – Endring i arbeidskapital

	Note	2016	2015	2014
Anskaffelse av midler		4 733 723 362	5 073 534 189	4 530 332 013
Anvendelse av midler		4 650 180 858	5 053 023 350	4 601 448 265
Anskaffelse minus anvendelse		83 542 504	20 510 838	-71 116 252
Endring ubrukte lånemidler		-94 462 370	-297 458 292	182 714 585
Endring i arbeidskapital		-10 919 866	-276 947 453	111 598 333
Endring kortsiktige fordringer		-13 464 781	23 027 667	-3 198 959
Endring premieavik		-7 978 204	-60 462 285	74 962 636
Endring aksjer og andeler	13	65 470 594	-149 502 128	416 789 247
Endring ihendehaverobligasjoner og sertifikater			0	-509 913 508
Endring betalingsmidler		-63 711 259	-121 971 227	132 927 908
Sum endring omløpsmidler		-19 683 650	-308 907 974	111 567 325
Sum endring kortsiktig gjeld		8 763 784	31 960 520	31 008
Endring arbeidskapital		-10 919 866	-276 947 453	111 598 333
Differanse endring i arbeidskapital		0	0	0

Note 2 – Pensjonsforpliktelser

Pensjonsordningen

Sarpsborg kommune har en kollektiv pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) som sikrer tariffestet pensjon for de ansatte. For lærere i grunnskolen har kommunene tilsvarende ordning i Statens pensjonskasse (SPK). Pensjonsordningen omfatter alders, uføre-, ektefelle-, barnpensjon samt AFP/tidligpensjon. Pensjonene samordnes med utbetalingene fra folketrygden i de tilfeller regelverket krever det.

AFP-uttak

For AFP 62-64 kan arbeidsgiver velge utjevning, 50% utjevning/selvrisiko eller kun selvrisiko. For AFP 65-66 kan foretak uten tariffavtale velg 50 % utjevning/selvrisiko eller kun selvrisiko. Sarpsborg kommune har 100 % utjevning på både AFP 62-64 år og AFP 65-66 år.

Pensjonskostnad	KLP		SPK	
	2015	2016	2015	2016
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	171 979 505	171 805 509	36 198 383	35 522 694
+ Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	154 816 847	162 006 077	22 875 432	22 373 238
= Brutto pensjonskostnad	326 796 352	333 811 586	59 073 815	57 895 932
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	143 849 072	149 562 644	21 198 367	17 405 315
= Netto pensjonskostnad (ekskl. adm.)	182 947 280	184 248 942	37 875 448	40 490 617
+ Sum amortisert premieavvik	35 347 560	32 827 124	-2 044 557	-1 247 572
+ Administrasjonskostnad	14 369 327	13 275 366	1 152 198	1 193 973
= Samlet pensjonskostnad (inkl. adm.)	232 664 167	230 351 432	36 983 089	40 437 018

Årets netto pensjonskostnad er nåverdien av årets pensjonsopptjening tillagt rentekostnader av påløpte pensjonsforpliktelser, fratrukket forventet avkastning på pensjonsmidlene. Netto pensjonskostnad tillagt administrasjonskostnad og sum amortisert premieavvik utgjør samlet pensjonskostnad.

Premieavvik

Sarpsborg kommune har valgt 7 års amortiseringstid.

Premieavvik	KLP		SPK	
	2015	2016	2015	2016
Innbetalt premie/tilskudd (ekskl. adm.)	165 304 231	210 105 030	43 454 346	43 668 428
- Netto pensjonskostnad (ekskl. adm.)	182 947 280	184 248 942	37 875 448	40 490 617
= Årets premieavvik	-17 643 049	25 856 088	5 578 898	3 177 811
AGA av premieavviket	-2 487 670	3 645 708	786 625	448 071
AGA av innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.) (arbeidsgivers andel)	24 827 292	30 866 703	6 163 732	6 199 087

Hvis innbetalt premie/tilskudd overstiger netto pensjonskostnad, skal premieavviket inntektsføres og balanseføres mot kortsiktig fordring. Motsatt, hvis innbetalt premie/tilskudd er lavere, skal premieavviket utgiftsføres og balanseføres mot kortsiktig gjeld. Virkningen i regnskapet blir dermed at det utgiftsføres et annet beløp enn faktisk innbetaling, nemlig pensjonskostnaden.

	KLP	SPK
Akkumulert og amortisert premieavvik	2016	2016
Akkumulert premieavvik 31.12.2015	213 706 826	-9 719 762
+ Årets premieavvik	25 856 088	3 177 811
- Sum amortisert premieavvik	32 848 379	-1 247 572
= Akkumulert premieavvik 31.12.2016	206 714 535	-5 294 379
AGA av amortisert premieavvik	4 631 621	-175 908

Balansførte størrelser

	KLP		SPK	
	Estimat 31.12.2015	Estimat 31.12.2016	Estimat 31.12.2015	Estimat 31.12.2016
Balansført pensjonsforpliktelse				
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	3 961 887 704	4 145 813 962	630 959 612	617 226 893
- Pensjonsmidler	3 256 679 279	3 439 632 946	530 244 332	444 014 296
= Netto forpliktelse (før AGA)	705 208 425	706 181 016	100 715 280	173 212 597
AGA av (balansført) netto forpliktelse	99 434 388	99 571 523	14 200 854	24 422 976

Det skal foretas en ny beregning av pensjonsforpliktelsene som ble balansført i foregående års regnskap. Ved ny beregning skal oppdaterte grunnlagsdata og årets forutsetninger legges til grunn. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsforpliktelse i foregående år og ny beregning kalles årets estimatavvik for pensjonsforpliktelse. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsmidlene i foregående år og faktiske pensjonsmidler kalles årets estimatavvik for pensjonsmidlene.

	KLP	SPK
Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse UB - estimat	2016	2016
Brutto pensjonsforpliktelse IB samt fisjon/fusjon	3 961 887 704	630 959 612
+ Estimataavvik forpliktelse IB 1.1	-17 197 240	-71 628 651
= Faktisk forpliktelse IB 1.1	3 944 690 464	559 330 961
+ Årets opptjening	171 805 509	35 522 694
+ Rentekostnad	162 006 077	22 373 238
- Utbetalinger	132 688 088	
= Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12. - Estimert	4 145 813 962	617 226 893

	KLP	SPK
Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler UB - estimat	2016	2016
Brutto pensjonsmidler IB samt fisjon/fusjon	3 256 679 279	530 244 332
+ Estimataavvik midler IB 1.1	-44 025 919	-147 303 779
= Faktisk pensjonsmidler IB 1.1	3 212 653 360	382 940 553
+ Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	223 380 396	44 862 401
- Administrasjonskostnad	13 275 366	1 193 973
- Utbetalinger	132 688 088	
+ Forventet avkastning	149 562 644	17 405 315
= Brutto pensjonsmidler UB 31.12. - Estimert	3 439 632 946	444 014 296

Forutsetninger som er anvendt i beregningen for KLP:

Økonomiske forutsetninger	2015	2016
Årlig avkastning (i %)	4,65	4,60
Diskonteringsrente (risikofri rente i %)	4,00	4,00
Årlig lønnsvekst (i %)	2,97	2,97
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp (i %)	2,97	2,97
Årlig vekst i pensjonsreguleringen (i %)	2,20	2,20
Forholdstallet fra KMD (departementet)	1,00	1,00

Demografiske forutsetninger

Det er for 2016 anvendt dødelighetstabellen K2013FT og KLP Uføretariff.

AFP-uttak

Kostnader til AFP er avhengig av hvor mange i hvert årskull som tar ut AFP. Det er bare ansatte som er i arbeid helt fram til pensjonering som har rett til AFP. Dette er det tatt hensyn til i beregningen av AFP-forpliktelsen.

For arbeidstakere med 65 års aldersgrense antar vi at 33 prosent av de som kan ta ut AFP tar ut pensjon når de fyller 62 år. For arbeidstakere med 70 års aldersgrense antar vi at 45 prosent av de som kan ta ut AFP tar ut pensjon når de fyller 62 år.

Frivillig avgang

Det er antatt at noen arbeidstakere vil slutte i jobben:

Frivillig avgang sykepleieordningen	Alder i år	Avgang i %	Fradrag
	<20	20	-
	20-23	8	-
	24-25	6	-
	26-30	6	0,4
	31-45	4	0,2
	46-50	1	0,1
	>50	0	-

Frivillig avgang fellesordningen	Alder i år	Avgang i %
	<20	20
	20-23	15
	24-29	10
	30-39	7,5
	40-50	5
	51-55	2
	>55	0

Antall personer i ordningen (per 1.1.)	2015	2016
Aktive	4 101	3 987
Fratrådte	2 994	3 363
Pensjonister	2 229	2 336

Forutsetninger som er anvendt i beregningen for SPK:

Økonomiske forutsetninger	2015	2016
Diskonteringsrente i %	4,00	4,00
Forventet lønnsvekst i %	2,97	2,97
Forventet G-regulering i %	2,97	2,97
Forventet avkastning i %	4,35	4,30

Demografiske parametre

Frivillig avgang	4,5 % for aldersgruppen 18-39 år 2 % for aldersgruppen 40-54 år 1 % for aldersgruppen 55 år og oppover
Framtidig uttak av AFP (ved fylte 62 år)	50 %
Dødelighet	K2013
Uførhet	K1963 (200 %)

Note 3 - Kommunens garantiforpliktelser

		2016	2015	Opphørsår
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	17 531 250	18 593 750	2033
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	5 333 240	5 666 580	2032
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	34 500 000	36 500 000	2034
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	28 800 000	30 400 000	2035
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	18 287 500	19 250 000	2035
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	48 125 000	-	2036
Borg Havn IKS	Kommunalbanken	13 947 985	-	2026
Borg Havn IKS	DNB	4 500 000	4 875 000	2028
Borg Havn IKS	DNB	4 062 500	4 312 500	2027
Borg Havn IKS	DNB	688 328	786 662	2018
Borg Havn IKS	DNB	0	3 485 000	2026
Borg Havn IKS	DNB	0	985 245	2017
Borg Havn IKS	DNB	4 125 000	4 500 000	2027
Borg Havn IKS	DNB	3 695 313	3 964 063	2020
Borg Havn IKS	KLP	0	3 750 000	2023
Borg Havn IKS	KLP	0	4 000 000	2023
Borg Havn IKS	KLP	4 837 500	5 079 375	2026
Borg Havn IKS	KLP	0	3 918 750	2026
Borg Havn IKS	DDB	591 000	-	2017
Borg Havn IKS	DDB	3 315 000	-	2017
Bergsvingen barnehage	Husbanken	825 000	1 050 000	2049
Nygårdshaugen barnehage	Husbanken	844 800	1 056 000	2048
Tuneskipet barnehage	Husbanken	781 250	1 006 250	2049
Tyrihans barnehage	Husbanken	1 439 598	1 606 628	2051
Snarveien barnehage	Husbanken	8 376 640	8 751 527	2035
Eplehagen bofellesskap/SOBBL	Kommunalbanken	15 136 576	16 301 681	2027
Inspiria Science Center AS	Kommunalbanken	19 000 000	19 000 000	2037
Inspiria Science Center AS	Kommunalbanken	19 636 500	19 636 500	2037
		258 379 980	218 475 511	

Kommunen har forpliktet seg gjennom bystyresak 85/13 av 05.12.13 å stille lånegaranti på 575 mill. kroner for prosjekter i Bypakke Nedre Glomma. I bystyresak 69/16 ble det vedtatt at Østfold fylkeskommune overtar garantiforpliktelsene for Bypakke Nedre Glomma.

Note 4 – Fordringer og gjeld til kommunale foretak m.m.

Navn	Fordringer	Gjeld	Kortsiktig	Langsiktig
Borg næring og eiendom AS	181 250		181 250	0
Greåkerveien 85 AS	0		0	0
Tune Administrasjonsbygg AS	0		0	0
Frivilligsentralen		0	0	0
Sum	181 250	0	181 250	0

Note 5.1 – Aksjer og andeler

Navn	31.12.2016	31.12.2015
Egenkapitalinnskudd KLP	79 013 315	68 892 585
Sarpsborg Asvo AS	100 000	100 000
Fjellveien 20 leilighet A. Bjerkholdt	4 000	4 000
Greåkersalen 6 leiligheter Selvaag	73 878	73 878
Innskudd Selvaag 6 leiligheter	21 693	21 693
Kulåssentret Blå kors 16 leiligheter	1 711 000	1 711 000
Sandesundsveien 39 1 a 250.-	250	250
Lindenesgate 43 3 a 500.-	1 500	1 500
O.Haraldsonsgt. 42 b 1 a 4000,-	4 000	4 000
Sandesundsveien 39 1 a 3200.-	3 200	3 200
Hurdalsenteret 1 a 5000.-	5 000	5 000
Peer Gyntveien 34 leilighet nr. 19	25 000	25 000
Herreperveien 6 leiligheter	10 943	10 943
St. Halvards Plass 8 leiligheter	360 000	360 000
Fritjofsgate borettslag 8 leiligheter	600 000	600 000
Jutulveien 1970	36 000	36 000
Fritjofsgate trygdeboliger	420 000	420 000
Halsgate borettslag 8 andeler	800	800
Biblioteksentralen AL	12 300	12 300
Leierett yrkesskolens hybelhus	25 000	25 000
Fasanveien borettslag leil. 29/40	17 964	17 964
Filmparken AS 18655 aksjer à 1,- ⁴⁾	18 655	0
Østfold Energi AS	10 000 000	10 000 000
Ørebekk SA 3 a kr 135000	405 000	405 000
Greåkerveien 85 AS ³⁾	4 588 799	4 588 799
Borg næring og Eiendom AS	1 945 250	1 945 250
Tune Administrasjonsbygg AS ³⁾	33 700 000	33 700 000
Inspira Eiendom as 10600 a 5.-	53 000	53 000
Høisand Bad AS	130 785	130 785
Skjebergkilens Marina AS	1 300 000	1 300 000
Rekom AS 58 à 500,- ¹⁾	0	29 000
Glomma veiprosjekt 12 à kr. 5 000,- ²⁾	0	60 000
iSarpsborg AS	285 000	285 000
Alarmsentralen Øst AS	1 097 040	1 097 040
Østfoldforskning AS	100 000	100 000
Nygårdshaugen barnehage 5 a 3000.-	15 000	15 000
Andeler i SOBBL	50 000	50 000
Solheimåsen vannverk	26 000	26 000
Ingedal vannverk 3 a 1500.-	4 500	4 500
Skjeberg vannverk 5 a 5000.-	50 000	50 000

¹⁾ Aksjene i Rekom AS er solgt i 2016.

²⁾ Aksjene i Glomma veiprosjekt (Nedre Glomma Bompengeselskap AS) er solgt til Vegfinans AS i 2016.

³⁾ Tune Administrasjonsbygg AS og Greåkerveien AS er under utvikling. Likvidasjonsutbytte utbetales først i 2017.

⁴⁾ Aksjer i Filmparken AS er korrigert i 2016 som følge av tidligere års feil.

I samsvar med § 8 i forskrift om årsregnskap for kommuner verdsettes anleggsmidler til opprinnelig anskaffelseskost. Det foretas nedskrivning til virkelig verdi ved eventuelle vedfall som ikke forventes å være forbigående.

Note 5.2 - Endringer aksjer og andeler

Aksjer i Rekom AS ble solgt i 2016. Aksjeposten var balanseført til 29.000 kroner. Aksjene ble solgt for 378.996 kroner.

Aksjer i Nedre Glomma Bompengeselskap AS (Glomma veiprojekt) ble solgt til Vegfinans AS for 36.000 kroner. Aksjeposten var balanseført til 60.000 kroner. Differansen på 24.000 kroner ble ført som nedskrivning direkte mot egenkapitalen (kapitalkontoen).

Aksjepost på Filmparken AS på 18.655 kroner er oppført i balansen i 2016 som følge av tidligere års feil. Oppføringen er ført direkte mot egenkapital (kapitalkonto).

Note 6.1 Avsetninger og bruk av avsetninger

Tekst	2016	2015	2014
Avsetninger	145 477 320	35 776 761	95 155 138
Bruk av avsetninger	-101 307 869	-90 070 511	-111 611 587
Netto avsetning	44 169 451	-54 293 750	-16 456 449

Note 6.2 Avsetning til og bruk av fond

	Regnskap 2016	Regulert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016
Disposisjonsfond			
Disposisjonsfond pr. 01.01.16	128 449 794		
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1A driftsregnskap	101 841 464	100 111 464	23 520 000
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1B driftsregnskap	963 540	100 000	100 000
Bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskap	-1 280 882	-616 341	0
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1A driftsregnskap	0	-3 100 000	0
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1B driftsregnskap	-35 355 471	-17 358 000	-12 545 000
Disposisjonsfond pr. 31.12.16	194 618 446		
Ubundne investeringsfond pr. 01.01.16	51 091 437		
Avsatt til ubundne investeringsfond i investeringsregnskap	11 541 358	18 555 821	0
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsregnskap	-25 727 734	-32 354 963	-10 200 000
Ubundne investeringsfond pr. 31.12.16	36 905 061		
Bundne investeringsfond 01.01.16	8 589 546		
Avsatt til bundne investeringsfond i investeringsregnskap	0		
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsregnskap	-5 979 145		
Bundne investeringsfond pr. 31.12.16	2 610 401		
Bundne driftsfond pr. 01.01.16	81 587 867		
Avsatt til bundne driftsfond i skjema 1A driftsregnskap	127 688		
Avsatt til bundne driftsfond i skjema 1B driftsregnskap	31 003 268		
Bruk av bundne driftsfond i investeringsregnskap	0		
Bruk av bundne driftsfond i skjema 1A driftsregnskap	-500 000		
Bruk av bundne driftsfond i skjema 1B driftsregnskap	-32 464 637		
Bundne driftsfond pr. 31.12.16	79 754 187		
Samlet avsetning for alle fondstyper	145 477 320		
Samlet bruk av avsetning for alle fondstyper	-101 307 869		
Netto avsetning	44 169 451		

Bundne fond

	Regnskap 2016
Selvkostfond pr. 01.01.16	9 928 530
Netto avsetning selvkostfond	2 260 144
Selvkostfond pr. 31.12.16	12 188 674
Gavefond pr. 01.01.16	4 157 905
Netto avsetning gavefond	-44 861
Gavefond pr. 31.12.16	4 113 044
Jubileumsgave Sparebankstiftelsen pr. 01.01.16	2 046 509
Netto avsetning	-2 046 509
Jubileumsgave Sparebankstiftelsen pr. 31.12.16	0

Avsetninger og bruk av avsetninger i skjema 1B

	Regnskap 2016
<u>Kommuneområde samfunn:</u>	
Disposisjonsfond pr. 01.01.16	43 822 663
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1B	173 540
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1B	-20 914 632
Overført fra drift til investering i skjema 1B	0
Disposisjonsfond pr. 31.12.16	23 007 412
<u>Kommuneområde velferd:</u>	
Disposisjonsfond pr. 01.01.16	37 199 824
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1B	0
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1B	-8 016 406
Overført fra drift til investering i skjema 1B	0
Disposisjonsfond pr. 31.12.16	41 442 786
<u>Kommuneområde organisasjon:</u>	
Disposisjonsfond pr. 01.01.16	6 437 263
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1B	790 000
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1B	-369 322
Overført fra drift til investering i skjema 1B	0
Disposisjonsfond pr. 31.12.16	6 857 941
<u>Kommuneområde oppvekst:</u>	
Disposisjonsfond pr. 01.01.16	25 375 369
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1B	0
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1B	-4 328 869
Overført fra drift til investering i skjema 1B	63 900
Disposisjonsfond pr. 31.12.16	23 801 041
<u>Kommuneområde teknisk:</u>	
Disposisjonsfond pr. 01.01.16	6 389 281
Avsatt til disposisjonsfond i skjema 1B	0
Bruk av disposisjonsfond i skjema 1B	-1 726 242
Overført fra drift til investering i skjema 1B	0
Disposisjonsfond pr. 31.12.16	7 253 819

Avsetning til overskuddsfond for 2015 til enhetene er ført i 1A. Derav blir det en differanse mellom bruk og avsetning mot utgående saldo på disposisjonsfond i oversikten over.

Note 7 – Kapitalkonto

		Balanse 01.01.2016	636 544 076
Salg av fast eiendom	31 453 564	Aktivering av fast eiendom og anlegg	233 121 620
Salg av maskiner/transportmidler	853 123	Aktivering av maskiner og transportmidler	54 765 536
Avskrivninger bygg og anlegg	146 368 531	Kjøp av aksjer og andeler	10 120 730
Avskrivning av utstyr, maskiner	48 914 175	Sosiale utlån	946 270
Nedskrivning av aksjer og andeler	24 000	KLP fellesordning og sykepleiere	96 723 631
Nedskrivning av bygg og anlegg		Retting av tidligere års feil - aksjer	18 655
Salg av aksjer og andeler	65 000	Utlån formidlingslån	167 236 127
Avdrag sosiale lån	1 472 614	Avdrag eksterne lån	437 550 189
Tap sosiale utlån	730 358		
Avdrag og innfrielse formidlingslån	75 279 492		
Tap på formidlingslån			
Bruk av midler formidlingslån	167 236 127		
Bruk av eksterne lån	380 176 243		
KLP fellesordning og sykepleiere	180 552 796		
Balanse 31.12.2016	603 900 810		
Sum	1 637 026 834	Sum	1 637 026 834

Sarpsborg, 31.03.2017

Unni Skaar
Rådmann

Hilde Lind
Økonomisjef

Øvrige noter i henhold til god kommunal regnskapsskikk (KRS 6)

Note 8 (KRS) – Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Regnskapet er utarbeidet i henhold til Kommunelovens § 48 2. ledd, Forskrift om årsregnskap for kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapsskikk slik dette fremgår av lov, forskrift og kommunale regnskapsstandarder (KRS).

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet omfatter alle økonomiske midler som disponeres for året, og anvendelsen av midlene. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes.

Tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også for interne finansieringstransaksjoner.

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter og inntekter ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet. Justering i henhold til eksakt beløp foretas i det påfølgende regnskapsår.

Virkingen av endringer i regnskapsprinsipper i 2008 og senere som påvirker arbeidskapitalen er ført direkte mot konto for prinsippendringer.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Alle andre eiendeler er omløpsmidler. Anleggsmidler består av varige driftsmidler, finansielle anleggsmidler og immaterielle eiendeler.

Kontanter, bankinnskudd, markedsbaserte verdipapirer og fordringer knyttet til kommunens vare og tjenesteproduksjon er omløpsmidler. Normalt vil fordringene forfalle innen ett år. Markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje med sikte på videresalg og omsettes på børs eller i et regulert marked, samt har god likviditet og eierspredning, klassifiseres alltid som omløpsmidler. Unntak gjelder for obligasjoner som bystyret på forhånd har bestemt skal holdes til forfall. Investering i aksjer, andeler, obligasjoner og utlån med løpetid utover ett år som ikke er finansielt motivert er klassifisert som anleggsmidler.

KRS (F) nr 4 inneholder regler for avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skillet mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Hovedregelen er at utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved tidspunktet for anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå anses som vedlikehold og utgiftsføres i driftsregnskapet.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i Kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån, jf. Kommunelovens § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi. Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Investering i anleggsmidler aktiveres fortløpende i balansen det året investeringen er foretatt. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet eller tatt i bruk av virksomheten. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, er avskrevet med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning og varierer fra 5 til 50 år avhengig av beregnet levetid for anleggsmiddelet.

Kommuner og fylkeskommuner kan legge til grunn en kortere avskrivningsperiode for det enkelte anleggsmiddel, dersom det er åpenbart at den økonomiske levetiden til anleggsmiddelet er kortere enn de fastsatte avskrivningsperiodene.

Anleggsmidler som er solgt er nedskrevet til 0 i salgsåret. Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen. Nedskrivningen er reversert i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Avgrensning mellom drift og investering er gjort i henhold til KRS 4. Som investering regnes:

- a) Anskaffelse av eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk (> 3 år), og som er av vesentlig verdi (> kr 100 000).
- b) Påkostning på eksisterende varige driftsmidler, som er av varig og vesentlig verdi.

I tilfeller der kommuner har utgifter til utbedring av bygg og anlegg i forbindelse med offentlige brannpålegg og HMS-forskrifter er alle bygg/anlegg ansett som en vurderingsenhet. Arbeid på/utgifter til bygg/anlegg som er fullt avskrevet er ført som investering.

Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger

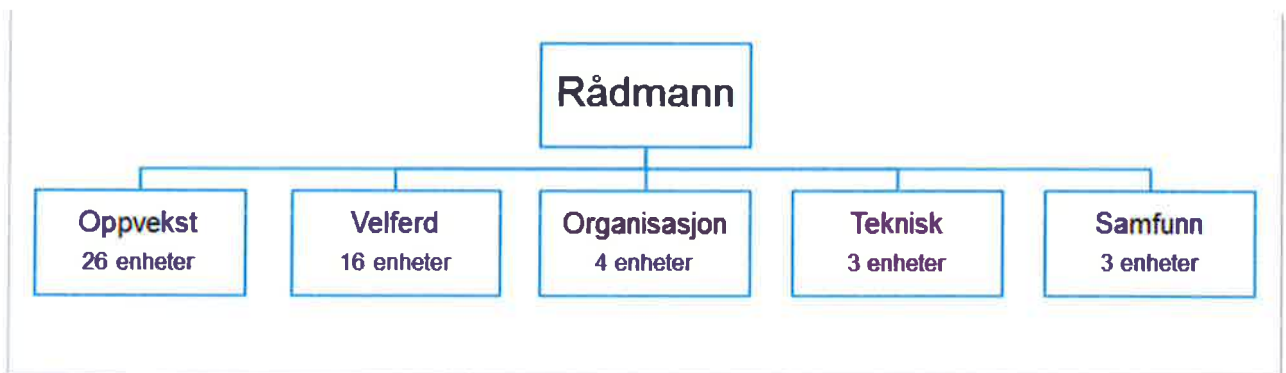
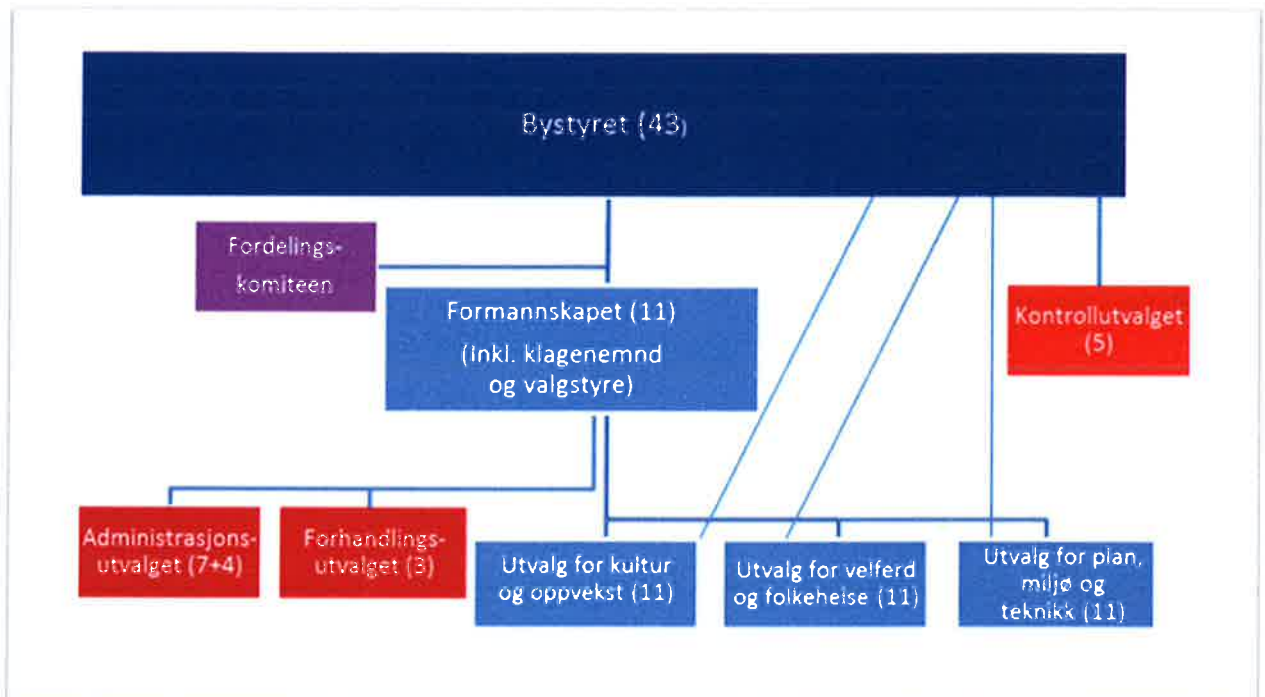
Innenfor betalte tjenester hvor selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling, beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet februar 2014, rundskriv H-3-14. Jfr. note 17.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Merverdiavgiftsplikt og merverdiavgiftskompensasjon

Kommunen følger reglene i Lov om merverdiavgift for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet kreves merverdiavgiftskompensasjon i henhold til Lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.m. All merverdiavgift knyttet til anskaffelser over driftsbudsjettet inntektsføres på det budsjettansvar hvor anskaffelsen er utgiftsført. All merverdiavgiftskompensasjon knyttet til investeringer er ført til inntekt i investeringsregnskapet på funksjon 841.

Note 9 (KRS) – Politisk og administrativ organisering m.m.

Kommunen har eierskap i følgende aksjeselskap, interkommunale selskap, kommunale foretak m.m. som i varierende grad utfører tjenester for kommunen og/eller hvor eierskapet er historisk eller strategisk betinget:

Kommunal foretak:

Sarpsborg Frivilligsentral (under avvikling)

Interkommunale selskaper:

Borg Havn IKS

Driftsassistansen i Østfold IKS

Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS

Østfold Kommunerevisjon IKS

Aksjeselskaper:

Alarmsentral Brann Øst AS

AS Høisand Bad

Borg Næring og eiendom AS

Tune Administrasjonsbygg AS

Greåkerveien 85 AS

Inspira eiendom AS

Sarpsborg ASVO AS

iSarpsborg AS

Skjebergkilens Marina AS

Østfold Energi AS

Østfoldforskning AS

Filmparken AS

Annet:

KLP (gjensidig selskap)

Guldkorn SA

Ørebekk SA

Østfold Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensning

Østfold kontrollutvalgssekretariat

Note 10 (KRS) – Vesentlige poster

Ressurskrevende tjenester

Det statlige tilskuddet til ressurskrevende tjenester for 2016 er estimert til 60 mill. kr. Beløpet er ført til inntekt i driftsregnskapet på ansvar 820. Det endelige kravet overfor staten foreligger først etter at regnskapet for 2016 er avsluttet. Avviket mellom estimat og faktisk utbetaling vil bli inntekts-/utgiftsført i 2017.

Estimat for lederlønnsoppgjøret 2016

Lønnsforhandlingene for 2016 som gjelder rådmann, kommunesjefer og enhetsledere gjennomføres i 2017 og kommer til utbetaling samme år. Det er avsatt 1,057 mill. kr til forhandlingene med utgiftsføring i 2016.

Pensjonsforpliktelse Østfold kommunerevisjon

I bystyresak 110/16 ble det bevilget 3,1 mill. kr til innbetaling av Sarpsborg kommunes andel for forpliktelser overfor passive pensjonister i Østfold kommunerevisjon. Innbetalingen ble ikke foretatt i 2016, siden sammenslåing av Østfold kommunerevisjon og Østfold Follo kommunerevisjon IKS ble utsatt. Beløpet er avsatt på et eget disposisjonsfond i påvente av utbetaling.

Makebytteavtale

I bystyresak 111/96 ble det vedtatt en makebytteavtale. Avtalen er med grunneiere av deler av lysløypa i Sarpsborgmarka. Makeskiftet ble formelt ikke gjennomført i 2016. Det er derfor avsatt 3,5 mill. kr til et disposisjonsfond til formålet. Kjøp og salg i investeringsregnskapet er derfor ikke regnskapsført i 2016 og må derfor rebevilges på nytt i 2017.

Tap på formidlingslån

Tap på formidlingslån utgjorde i 2016 0,8 mill. kr.

Note 11 (KRS) – Spesifikasjon av vesentlige transaksjoner

Investeringsregnskapet

Manglende finansiering

Prosjekter med merforbruk og prosjekter med manglende bevilgning/finansiering i investeringsregnskapet er finansiert ved bruk av ubrukte lånemidler tilhørende andre prosjekter.

Inntekter

Momskompensasjon knyttet til investeringer i 2016 utgjør 38,5 mill. kr. Beløpet er i sin helhet benyttet som finansieringskilde i investeringsregnskapet.

Mindreinntekter:

- Momskompensasjon: 9,6 mill. kr
- Diverse prosjekter: 18,7 mill. kr

Merinntekter:

- Diverse prosjekter: 3,4 mill. kr

Mindre-/merinntekter vil bli foreslått finansiert i sak om årsregnskapet 2016.

Note 12 (KRS) – Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Ikke avskrivbare anleggsmidler	SUM
Anskaffelseskost 01.01	225 332 963	376 435 571	616 276 773	3 222 415 972	1 518 864 835	317 595 852	6 276 921 967
Årets tilgang	12 653 836	41 824 900	38 449 163	133 015 093	43 378 247	18 279 116	287 600 356
Årets avgang ¹⁾	0	853 123	0	5 442 303	0	26 011 260	32 306 686
Anskaffelseskost 31.12	237 986 799	417 407 349	654 725 937	3 349 988 762	1 562 243 082	309 863 708	6 532 215 637
Akk.avskrivninger 31.12	187 904 452	204 483 203	225 728 941	1 003 963 585	294 388 053	0	1 916 468 233
Netto akk. og rev.nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Nedskr. 31.12	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12	50 082 347	212 924 146	428 996 996	2 346 025 177	1 267 855 030	309 863 708	4 615 747 404
Årets avskrivninger	18 617 893	29 316 034	27 694 689	86 510 779	33 143 311	0	195 282 706
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	-	
Avskrivningsplan	Lineært	Lineært	Lineært	Lineært	Lineært	-	

Oversikt over salg av anleggsmidler 2016	Salgssum 2016	Deaktivering	Budsjett
Maskin	-435 000	-177 750	0
Gågaten redusert konsept prosj. 860303	-331 058	0	0
Sum art 065000 Avgiftpliktig varesalg	-766 058	-177 750	0
Biler	-481 752	-675 373	-1 000 000
Sum art 066000 Salg av løsøre, avgiftsfritt	-481 752	-675 373	-1 000 000
Ryesv 2	-2 383 425	-31 303	0
Olaf Amundsensv 21	-1 184 875	-296 000	0
Grålumveien 105	-1 455 731	-537 050	0
Ludvig Engsv 25 B	-834 875	-30 736	0
Olsokveien 34 C 101/007	-1 733 445	-1 056 315	0
Titterudv 23	-3 190 205	-2 117 716	0
Færdersg 17 F	-1 034 875	-1 000 807	0
Jutulvn 11A	-734 875	-372 376	0
Vederlagsklausul - Vartun, anlegg solgt i 2015	-3 000 000	0	0
Sum art 067000 Salg av bebygde eiendommer	-15 552 307	-5 442 303	-43 860 537
Tomt - Mjølnerveien gnr 1099 bnr 252	-676 500	-400 000	0
Kløvningsten B14,B15,B16 - felt ¹⁾	-4 446 500	-7 137 731	0
Brusemyrveien 3 gnr 1049 bnr 336	-1 216 500	-514 482	0
Brusemyrveien 5 gnr 1049 bnr 336	-966 500	-408 001	0
Holteskogen - Kampenes gnr 1051 bnr 626	-11 887 731	-12 766 243	0
Tomt Guslund gnr 1099 bnr 85	-1 845 525	-4 481 923	0
Vesthellinga 1 gnr 1 bnr 3313	-138 863	-67 067	0
Vannverksveien 29 gnr 1 bnr 3376	-59 887	-52 360	0
Bråtebakken 1 gnr 1 bnr 3403	-66 000	-57 365	0
St. Hansveien 26 D gnr 1 bnr 3495	-29 135	-23 524	0
Olsokveien 47 gnr 1 bnr 3584	-115 449	-102 564	0
Salg av tomter som ikke finnes i anleggsmodul	-7 734 733	0	0
Sum art 067010 Salg av tomter	-29 183 323	-26 011 260	-7 100 000

Note 13 (KRS) – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Aktivaklasse	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Periodens resultatførte verdiendring	Balanseført verdi
Aksjer og andeler:				
Pengemarkedsfond	216 397 459	216 887 224	3 518 078	216 887 224
Obligasjonsfond	126 336 833	127 956 720	5 378 140	127 956 720
Aksjer	1 869 422	286 875	-2 050 625	286 875
Total	344 603 715	345 130 819	6 845 594	345 130 819

Plasseringsporteføljens sammensetning er innenfor de rammer for risiko m.m. som følger av kommunens finansreglement, når det tas hensyn til bystyrets tidligere vedtak om at avvikling av kommunens langsiktige plasseringer skal skje gradvis.

Note 14 (KRS) Del 1 - Gjeldsforpliktelser - Investeringslån

Långiver	Hovedstol	Forfall	Rentetype	Rente
Kommunalbanken	520 963 840	09.08.2029	Nibor	1,77 %
Kommunalbanken	336 209 705	12.03.2029	Nibor	1,84 %
Sertifikatlån	383 000 000	03.03.2017	Nibor	1,295 %
Sertifikatlån	268 800 000	03.02.2017	Nibor	1,29 %
Sertifikatlån	50 000 000	03.02.2017	Nibor	1,369 %
Sertifikatlån	354 470 000	12.05.2017	Nibor	1,22 %
Sertifikatlån	302 950 000	06.10.2017	Nibor	1,325 %
Obligasjonslån	582 279 000	22.10.2018	Nibor	1,54 %
Obligasjonslån	563 320 000	21.01.2020	Nibor	1,42 %
Sum lån	3 361 992 545			

Alle lån løper med flytende rente. Sarpsborg kommune har bundet renten på deler av låneporteføljen ved bruk av rentebytteavtaler. Dette er gjort for å ha mest mulig forutsigbare renteutgifter for gjeldsporteføljen. Strategi for fordeling mellom fast og flytende rente fremgår av finansreglementet for Sarpsborg kommune. Sarpsborg kommune har i løpet av 2016 ikke hatt problemer med å få finansiert sine investeringer. Låneporteføljen er innenfor de rammer som følger av finansreglementet for Sarpsborg kommune.

Note 14 (KRS) Del 2 – Gjeldsforpliktelser – Formidlingslån

Långiver	Hovedstol	Forfall	Type lån	Rentetype	Rente
Husbanken	144 095 021	01.04.2032	Startlån	Fast	1,304 %
Husbanken	1 032 158	01.05.2021	Særvilkår	Fast	0,304 %
Husbanken	80 498 027	01.04.2033	Startlån	Fast	2,869 %
Husbanken	95 586 759	01.04.2038	Startlån	Fast	1,306 %
Husbanken	82 120 677	01.10.2043	Startlån	Fast	1,306 %
Husbanken	61 923 111	01.12.2044	Startlån	Flytende	1,514 %
Husbanken	135 303 051	01.11.2045	Startlån	Flytende	1,514 %
Husbanken	148 015 661	01.11.2046	Startlån	Flytende	1,514 %
Sum lån	748 574 465				

Note 14 (KRS) Del 3 – Gjeldsforpliktelser – Rentebytteavtaler

Motpart	Hovedstol pr. 31.12.2016	Startdato	Forfallsdato	Sarpsborg kommune betaler	Motparten betaler
Nordea	135 000 000	26.07.2011	26.07.2021	4,51 %	3 mnd. Nibor
Nordea	675 000 000	04.01.2016	04.01.2021	5 års swaprente + 0,50 %	3 mnd. Nibor + 1,18 %
DNB	75 000 000	15.02.2010	13.02.2017	4,865 %	3 mnd. Nibor
DNB	200 000 000	16.11.2009	16.12.2019	4,485 %	3 mnd. Nibor
Danske Bank	180 000 000	16.06.2010	16.03.2018	3,665 %	3 mnd. Nibor
Danske Bank	180 000 000	16.06.2010	16.03.2019	3,775 %	3 mnd. Nibor
Danske Bank	420 000 000	18.05.2015	18.05.2021	4,55 %	3 mnd. Nibor
Danske Bank	420 000 000	18.05.2016	18.05.2021	4,63 %	3 mnd. Nibor
Danske Bank	650 000 000	01.02.2012	01.02.2025	3,65 %	3 mnd. Nibor
Sum	2 935 000 000				

Note 14 (KRS) Del 4 - Beregning av minste tillatte avdrag

Sum lån 01.01.2016	4 095 167 199
Formidlingslån - Husbanken 01.01.2016	677 786 593
Lån med i vekting	3 417 380 606
Sum bokført verdi anleggsmidler 01.01.2016	4 555 449 640
Ikke avskrivbare anleggsmidler 01.01.2016	317 595 852
Sum bokført verdi anleggsmidler	4 237 853 788
Sum årets avskrivninger	195 282 706

Kontrollgrense/minste tillatte avdrag:			
3 417 380 606			
sum langs gjeld			
	*	195 282 706	= 157 474 836
		årets avskrivninger	
4 237 853 788			
sum bokført verdi anleggsmidler			

	Regnskap	Kontrollgrense	Justert budsjett	Awik kontrollgr - regnskap
Avdrag 2016	157 474 836	157 474 836	157 700 000	0

Note 15 (KRS) – Rentesikring

Risiko som sikres

Renterisiko

Type sikring

Kontantstrømsikring

Sikringsobjekt

Kommunens samlede gjeldsportefølje for investeringslån hvor kommunen betaler flytende Nibor 3 måneder eller flytende rente med tilsvarende fiksingsrisiko.

Långiver	Hovedstol	Forfall	Rentetype	Rente
Kommunalbanken	520 963 840	09.08.2029	Nibor	1,77 %
Kommunalbanken	336 209 705	12.03.2029	Nibor	1,84 %
Sertifikatlån	383 000 000	03.03.2017	Nibor	1,295 %
Sertifikatlån	268 800 000	03.02.2017	Nibor	1,29 %
Sertifikatlån	50 000 000	03.02.2017	Nibor	1,369 %
Sertifikatlån	354 470 000	12.05.2017	Nibor	1,22 %
Sertifikatlån	302 950 000	06.10.2017	Nibor	1,325 %
Obligasjonslån	582 279 000	22.10.2018	Nibor	1,54 %
Obligasjonslån	563 320 000	21.01.2020	Nibor	1,42 %
Sum lån	3 361 992 545			

Sikringsinstrument

Kommunens samlede portefølje av rentebytteavtaler.

Motpart	Hovedstol pr. 31.12.2016	Startdato	Forfallsdato	Sarpsborg kommune betaler	Motparten betaler
Nordea	135 000 000	26.07.2011	26.07.2021	4,51 %	3 mnd. Nibor
Nordea	675 000 000	04.01.2016	04.01.2021	5 års swaprente + 0,50 %	3 mnd. Nibor + 1,18 %
DNB	75 000 000	15.02.2010	13.02.2017	4,865 %	3 mnd. Nibor
DNB	200 000 000	16.11.2009	16.12.2019	4,485 %	3 mnd. Nibor
Danske Bank	180 000 000	16.06.2010	16.03.2018	3,665 %	3 mnd. Nibor
Danske Bank	180 000 000	16.06.2010	16.03.2019	3,775 %	3 mnd. Nibor
Danske Bank	420 000 000	18.05.2015	18.05.2021	4,55 %	3 mnd. Nibor
Danske Bank	420 000 000	18.05.2016	18.05.2021	4,63 %	3 mnd. Nibor
Danske Bank	650 000 000	01.02.2012	01.02.2025	3,65 %	3 mnd. Nibor
Sum	2 935 000 000				

Formålet med sikringen

Sarpsborg kommune har per 31.12.16 stor grad av rentesikring på sine investeringslån. Formålet med rentesikring er forutsigbare årlige rentekostnader. Sikringen samsvarer med rentesikringsstrategi i Finansreglementet som gjaldt frem til 06.11.2014. Bystyret vedtok i november 2014 et nytt rentestyringsprinsipp. Prinsippet går ut på at kommunen i fremtiden skal ta større egenrisiko i forvaltningen av sin investeringsgjeld ved at en større andel av gjelden har flytende rente. Samtidig skal det bygges opp et buffer rentefond for bedre å tåle svingninger i markedsrenten. En stor andel av kommunens lånegjeld er i dag bundet til fast rente gjennom rentebytteavtaler. Avtalene er av ulik størrelse, har ulike betingelser og ulik

løpetid. I praksis vil det ta flere år før størstedelen av gjelden er over på flytende rentevilkår. Rentebinding og bruk av sikringsinstrumenter fremgår av pkt. 10.5 i finansreglement for Sarpsborg kommune.

Gjennom bystyrets vedtak på ny rentestrategi skal vektet gjenværende rentebinding på den renteeksponerte delen av kommunens investeringsgjeld beregnet per 31.12 ved siste regnskapsår være mellom 0 og 2 år. Som følge av at kommunen på tidspunktet for endring av reglementet hadde stor grad av rentebinding på sine investeringslån, vil gjennomsnittlig rentebinding på den renteeksponerte delen av kommunens investeringsgjeld i en overgangsperiode på noen år være over 2 år. Tidshorisonten vil være avhengig av fremtidige låneopptak og nedbetaling på eksisterende investeringsgjeld.

Sikringseffektivitet

Sikringseffektiviteten vurderes som høy selv om det foreligger datomessige avvik mellom de enkelte låns og renteswappenes fiksingstidspunkter. Renteswappenes hovedstol korresponderer med en andel av Nibor-basert gjeld som er antatt å være tilstede i hele renteswappenes løpetid.

Note 16 (KRS) – Vesentlige forpliktelser

Husleiekontrakter

Sarpsborg kommune har leieavtaler med en gjenstående løpetid på 10 år eller mer og uten rett til oppsigelse. Dette gjelder bofelleskapene Kurland, Eplehagen, Thranesgate og Valaskjold. Samlet leiebeløp, vaktmestertjenester og fellesutgifter utgjorde i 2016 ca 20,5 mill. kr.

Byggekontrakter

Kommunen har forpliktelser knyttet til byggekontrakter som overstiger de bevilgninger som fremgår av årsbudsjettet. Årsaken er at de årlige bevilgningene til et prosjekt er knyttet til når det forventes at utgiftene påløper, mens kontraktene inngås for hele byggeprosjektet uavhengig av om prosjektet gjennomføres over ett eller flere år.

Note 17 (KRS) – Beregning av gebyrfinansierte selvkosttjenester

Alle tall i 1.000 kr	Vann- forsyning	Avløp	Renovasjon	Feiing	Slam	Regulerings- planer	Bygge- og eierseksjonering	Kart og oppmåling
Direkte kostnader	35 214	38 381	39 142	5 366	1 958	15 585	16 088	3 995
Indirekte kostnader	3 056	2 985	3 433	1 434	682	1 422	1 737	875
Kapitalkostnader	17 894	27 541	1 724	203				
Sum kostnader	56 164	68 907	44 299	7 003	2 640	17 007	17 825	4 870
Gebyrinntekter	-55 632	-72 386	-39 505	-6 879	-2 747	-1 556	-13 654	-3 785
Andre inntekter	-610	-1 326	-6 684	-357		-2 420	-914	-460
Sum inntekter	-56 242	-73 712	-46 189	-7 236	-2 747	-3 976	-14 568	-4 245
Resultat (overdekning)	78	4 805	1 890	233	107			0
Resultat (underdekning)						13 031	3 257	625
Dekningsgrad i %	100,1	107,0	104,3	103,3	104,1	23,4	81,7	87,2
Selvkostfond pr. 01.01.16	3 826		5 978		124			
Fremførbart underskudd 01.01.16		5 387		570				
Avsatt til selvkostfond	78	4 805	1 890	233	107			
Bruk av selvkostfond								
Renter tilført selvkostfondet	65	-51	117	-7	3			
Selvkostfond pr. 31.12.16	3 969		7 985		234			
Fremførbart underskudd 31.12.16		633		344				
Andel av selvkostfond opparbeidet før 2011	1 308		673		0			
Budsjettet bruk av selvkostfond i 2017	2 000		1 600		0			

Fondsavsetning foretas i 2016 regnskap.

Gjennomsnittrenten som er benyttet ved beregningen for 2016 er 1,68 %.

Note 18 (KRS) – Årsverk, ytelser til ledende personer og godtgjørelse til revisor

Antall årsverk m.m.

	2014			2015			2016		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Fast ansatte	3 284	807	4 091	3 149	745	3 894	3 207	807	4 014
Andel K/M i %	80,3%	19,7		80,8%	19,2%		79,9%	20,1%	
Årsverk	2 525	707	3 232	2 423	668	3 091	2 492	714	3 206
Andel K/M i %	78,1%	21,9		78,4%	21,6%		77,7%	22,3%	

Lønn, honorar m.v. til rådmann og ordfører

	2016
Lønn, honorar m.v. til rådmann	1 362 479
Lønn, honorar m.v. til ordfører	1 063 429

Godtgjørelse til revisor og utgifter til drift av sekretariat for kontrollutvalget

Sarpsborg kommuner er medeier i Østfold Kommunerevisjon IKS. Selskapet leverer alle revisjonstjenester til kommunen. For 2016 er det utbetalt til sammen kr 2 919 570 i honorar til revisor. Størrelsen på honoraret fastsettes årlig av representantskapet i selskapet innenfor rammen av gjeldende avtale mellom eierkommunene.

I tillegg er det utbetalt kr 333 500 til Østfold Kontrollutvalgssekretariat (ØKUS) for drift av sekretariatfunksjon for kommunens kontrollutvalg.

Note 19 (KRS) – Forhold ved regnskapsårets slutt

Avvikling av Tune administrasjonsbygg AS

I vedtak av 7.5.2015 (sak 35/15) besluttet Bystyret at Tune Administrasjonsbygg AS avvikles og eiendommene overtas av Sarpsborg kommune. Selskapet avvikles formelt i 2017.

Andre forhold ved regnskapsårets slutt

Det er reist søksmål mot kommunen i følgende saker:

- a) Kommunen er saksøkt av et forsikringsselskap for utgifter knyttet til vannskader etter et tilbakeslag. Dette er et regressøksmål fra skadelidtes forsikringsselskap. Kommunen er saksøkt for egenandel, dvs kr. 100 000,-. Saken skal opp i retten i mars 2017.
- b) Kommunen er blitt varslet om søksmål på kr 60 000,- i forbindelse med påstått skade på løsøre i forbindelse med kommunen flyttet en bruker.
- c) Det er varslet flere erstatningskrav i forbindelse med påstått manglende oppfølging fra skole/barnevern. Erfaringsmessig er det et mindretall som resulterer i søksmål. To av varslene for 2016 har resultert i stevning tatt ut i 2017 (pr 01.02.17). Det er videre prosessvarslet i en sak.
- d) Det er satt frem et erstatningskrav mot kommunen fordi skolen ikke har grepet inn pga påstått mobbing. Saken skal opp i mars 2017. Egenandel på kr 100.000.
- e) Det er satt frem et erstatningskrav pga manglende inngripen fra barnevern/skole. Kommunen har påstått at saken er foreldet og fått medhold i tingretten. Den skal opp i lagmannsretten i oktober 2017. Dersom saksøker skulle få medhold må selve erstatningssaken starte opp i tingretten. Egenandel kr 100.000.
- f) Sarpsborg kommune ble 29.02.16 dømt til å betale kr 1.140.900, samt sakskostnader kr 163.300 til Eidsberg kommune. Saken er anket og skal opp i lagmannsrett i juni 2017. Saken gjelder refusjonskrav fra Eidsberg kommune vedrørende avlastningsvedtak iverksatt i 2012 og 2013 for et barn som er under omsorg av barnevernet i Eidsberg kommune.

Note 20 (KRS) – Eksterne gjeldsforpliktelser

Kommunen har ikke gjeldsforpliktelser gjennom kommunale foretak, interkommunale samarbeid m.v. som er en del av kommunen som rettssubjekt og hvor kommunen som følge av dette svarer fullt ut for foretakets gjeld.

For oversikt over kommunens egne gjeldsforpliktelser vises det til note 14 til regnskapet.

Note 21 – Større investeringsprosjekter

Budsjett og HP 2017-2020			
Pågående investeringsprosjekter per 01.01 2017	Regnskap totalt per 31.12.2016	Bevilget per 31.12.2016	Budsjett og HP -> 2020
Kommuneområde samfunn			
Kultur			
Nytt friidrettsanlegg Kalnes	32 352 397	36 400 000	36 400 000
Sarpsborg scene- helhetlig plan fase 1	3 252 041	9 100 000	15 100 000
Sarpsborg scene- helhetlig plan fase 2	0	0	21 000 000
Kunstisbanen, oppgradering av baneanlegg	13 467 323	15 000 000	15 000 000
Sandbakken idrettsarena	1 822 432	2 000 000	67 000 000
Kirken			
Opparbeidelse av gravlund Hafslund	24 189 135	35 000 000	35 000 000
Kommuneområde velferd			
Kompetansesenter rus og psykisk helse			
Bofellesskap med bemanning - psykiatriboliger	0	0	35 000 000
Omsorgstjenester			
Rehabilitering og oppgradering av Sarpsborg sykehus	197 298 325	202 000 000	202 000 000
Bolig og omsorg			
Modulbaserte boliger (permanente)	2 397 172	12 000 000	12 000 000
Bodalsjordet (12 leiligheter)	1 219 967	7 000 000	30 000 000
Boligsosial handlingsplan	14 088 999	13 000 000	53 000 000
Boveiledning			
12 boliger i bofellesskap Værn	2 046 504	4 000 000	55 000 000
Kommuneområde organisasjon			
Økonomi			
Egenkapitalinnskudd KLP	10 120 730	10 200 000	62 200 000
Kommuneområde oppvekst			
Grunnskole, SFO og grunnskoleopplæring for voksne			
Ny sentrumsskole, Sandesundveien	292 359 742	293 700 000	293 700 000
Handlingsprogram IKT skoler og barnehager 2013-2016	24 939 064	25 000 000	25 000 000
Handlingsprogram IKT skoler og barnehager 2017-2020	0	0	24 000 000
Kapasitetstiltak skole	1 120 110	2 300 000	10 300 000
Utredning og utbedring av arbeidsplasser ved skolene	219 667	500 000	20 500 000
Utbedring arbeidsplasser Hafslundsøy	0	0	14 500 000
Ny skole vest	0	0	250 000 000
Barnehage			
Nye Tindlund barnehage	44 673 963	45 200 000	45 200 000
Ny permanent barnehage -Sandbakken	50 792 685	50 600 000	50 600 000
Ny Hafslundsøy barnehage	42 161 321	43 000 000	43 000 000
Ny barnehage sentrum	21 699 179	56 000 000	62 000 000
Ny barnehage Skjeberg	2 672 313	2 036 178	22 036 178
Kommuneområde teknisk			
Park			
Kulås Amfi	19 571 875	20 000 000	20 000 000

Budsjett og HP 2017-2020

Pågående investeringsprosjekter per 01.01 2017	Regnskap totalt per 31.12.2016	Bevilget per 31.12.2016	Budsjett og HP -> 2020
Kommuneområde teknisk			
Vannledningsnett			
Vannledning Baterød- Elvestad (Nipa)	1 688 268	2 000 000	45 500 000
Vannledning Elvestad- Isefoss (Nipa)	452 308	1 000 000	12 000 000
Vannledning Klavestadhaugen (separering)	4 902 625	2 000 000	24 000 000
Vannledning Klavestadhaugen-Sandbakken (separering)	2 889	0	24 500 000
Ringleidning Elvestad- Hugeveien (Rundkjøring RV111)	0	0	12 500 000
Separering Kalabekken	0	0	15 000 000
Separering nedslagsfelt Brevikbekken (Tunevannet)	0	0	25 000 000
Vannledning rv.109	50 227	400 000	37 900 000
Vannledning Pellygata	1 363	0	10 000 000
Avløpsnett			
Separering Øvre Lande/Bakkeli	12 401 029	15 000 000	15 000 000
Avløpsledning Grålum- Brevikbekken	9 794 534	12 000 000	12 000 000
Avløpsledning Bryggeriet- Elvestad (Nipa)	929 460	2 000 000	35 600 000
Avløpsledning Elvestad- Isefoss (Nipa)	832 795	1 000 000	12 000 000
Avløpsledning Tunejordet Vest	1 105 117	1 000 000	17 000 000
Avløpsledning Klavestadhaugen (separering)	5 454 505	2 000 000	26 000 000
Avløpsledning Klavestadhaugen-Sandbakken (separering)	9 820	0	24 500 000
Separering Kalabekken	0	0	15 000 000
Separering nedslagsfelt Brevikbekken (Tunevannet)	0	0	25 000 000
Avløpsledning rv.109	50 227	400 000	37 900 000
Avløpsledning Pellygata	0	0	10 000 000
Tekniske installasjoner avløp			
Oppgradering av Alvim renseanlegg	120 849 197	118 000 000	118 000 000
Oppgradering Slambygg 1 (Alvim renseanlegg)	0	0	20 000 000
Samferdsel			
Gågate redusert konsept	27 906 418	25 000 000	25 000 000
Opsund bru gang og sykkelvei	14 207 636	23 000 000	44 000 000
Gang, sykkel og kollektiv sentrum - inkl. Pellygata	2 346 161	3 000 000	13 000 000
Oppgradering av kommunale veier	13 934 184	13 900 000	44 900 000
Gatelys tiltak og dataprogram	1 167 846	5 300 000	14 400 000
Veidel av hovedplan vann og avløp	3 265 021	4 000 000	20 000 000
Trafikksikkerhetstiltak (trygge skoleveier/fartsbegrensende tiltak)	5 882 214	5 000 000	25 000 000
Verksted og transport			
Biler og maskiner, vann og avløp	2 528 561	4 200 000	10 600 000
Biler og maskiner vei/grønt	3 306 037	3 200 000	11 300 000
Biler maskiner og annet teknisk utstyr verksted/transport/vaskeri	6 159 655	6 000 000	26 000 000
Biler og maskiner renovasjon	1 955 000	3 500 000	17 600 000
Eiendom			
Oppgradering av administrasjonsbygg	44 832 826	46 000 000	46 000 000
Sarpsborg rådhus, SD-anlegg og ventilasjon	0	0	15 000 000
Kjøp av Tune administrasjonsbygg	50 730 696	51 000 000	51 000 000
Overtagelse av eiendommer fra Borregaard	18 303 165	18 000 000	18 000 000
Kjøp av eiendom BNE	149 746 046	150 900 000	150 900 000
Opparbeidelse næring- og boligfelt Kløvningsten	17 745 161	20 000 000	20 000 000
Regulering og opparbeidelse Tune senter II	280 707	10 500 000	30 500 000
Arkivdepot for IKA Østfold ved Skjeberg administrasjonsbygg	15 153 591	15 500 000	15 500 000
Regulering / utvikling Yvenåsen	395 993	4 000 000	21 000 000
Strategisk oppkjøp og utvikling av eiendom	6 316 626	5 500 000	45 500 000

